

„Fuchsova kapelica“ v mestni farni cerkvi Sv. Egida

Pred več kot 20 leti je profesor Ernst Fuchs začel oblikovati kapelico v mestni farni cerkvi Sv. Egida. 30. septembra letos je kapelico v okviru slovesne maše blagoslovil diecezanski škof dr. Alois Schwarz in jo tako predal fari.

V pridigi je škof Schwarz poudaril, da „pred svojimi očmi nimamo reprodukcije Janezovega razodetja, temveč samostojen, umetniški odgovor na goreča vprašanja, ki so umetnika prof. Ernsta Fuchsa zaposlovala in ga zaposlujejo – in morda zaposlujejo tudi nas.“ Diecezanski škof je „skrivnostno Janezovo razodetje“ opisal kot svetopisemsko knjigo, ki ne piše o koncu sveta, temveč o svetovni vladavini, poslednji sodbi in popolnosti sveta: „Na prestolu sedi jagnje, in ne cesar. Na prestolu sedi s krvjo zaznamovano jagnje, Bog, ki se pusti žrtvovati v Jezusu iz Nazareta, ki se pusti pribiti v svoji luči za ljudi.“ Škof Schwarz se je zahvalil umetniku in spregovoril o „življenjskem delu upanja“, ki ga je prof. Ernst Fuchs ustvaril s tem posebnim oblikovanjem sakralnega prostora.

Tudi deželni glavar Gerhard Dörfler in župan Christian Scheider sta se prof. Fuchsu v svojih govorih ob koncu slovesnosti zahvalila za njegovo dolgoletno umetniško zavzetost. Tako tudi za prebivalstvo in za številne ljubitelje umetnosti obstaja možnost za ogled življenjskega dela prof. Fuchsa, znanega predstavnika dunajske šole fantastičnega realizma.

Posredujemo vam kratek kronološki pregled nastanka Fuchsove kapelice. Leta 1985 je bil dr. Markus Mairitsch imenovan za glavnega mestnega župnika v cerkvi Sv. Egida. Že oktobra 1987 je začel izvajati projekt zimske kapelice v stari severni zakristiji glavne mestne farne cerkve Sv. Egida z zbiralno akcijo v župniji, da bi priskrbel denarna sredstva za nujna obnovitvena dela tega prostora. Hkrati je dr. Mairitsch s strokovnjaki opravil pogovore o morebitnih umetnikih, ki bi jim lahko zaupali oblikovanje te kapelice. Med drugim se je pogovarjal tudi z univ. prof. dr. Karlom Matthäusom Woschitzom, med njunim pogovorom pa je bilo omenjeno tudi ime prof. Ernsta Fuchsa. Med potovanjem prof. dr. Woschitza v Izrael je na letališču v Tel Avivu prišlo do naključnega prvega osebnega stika s prof. Fuchsom. Prof. dr. Woschitz je pri tem prof. Fuchsu razložil zamisel o oblikovanju kapelice v Celovcu in namignil, da bo pristojni župnik navezal stik z njim. Prvi obisk mestnega župnika pri prof. Fuchsu je sledil 31. 12. 1987 v njegovi vili na Dunaju, pri čemer je pogovor v okviru tega projekta še vedno potekal o oblikovanju severne zakristije. Prof. Fuchs je privolil, da želi oblikovati ta projekt. Toda ostalo je nerešeno vprašanje financiranja v višini pribl. 4,5 mio. šilingov. Po neuspešnih prizadevanjih župnije, da bi našla cerkvene in posvetne vire financiranja, so morali ta projekt ponovno ovreči in to sporočiti tudi prof. Fuchsu. Oktobra 1988 pa je prispel dopis vodstva prof. Fuchsa s sporočilom, da se izjemno veseli, da bo lahko oblikoval ta projekt, ter da se odpoveduje vsakršnemu honorarju, za vse skupne nadaljnje stroške pa mora poskrbeti župnija. 4. 1. 1989 je prof. Fuchs prvič obiskal prostor, ki je bil predviden za gradnjo kapelice. Pri tem pa je prišlo do spremembe in ugotovili so, da naj bi zaradi dvojne velikosti prostora kapelica nastala v južni zakristiji. Prav tako je bilo dogovorjeno, da bo osnovna tema za oblikovanje slik za kapelico razodetje. Po različnih razpravah glede oblikovanja tega prostora je bilo skupaj odločeno, da prostor ne bo opremljen le s posameznimi velikimi slikami, temveč v celoti z oljnimi slikami. S prof. Fuchsom je bil dogovorjen tudi čas dokončanja kapelice do leta 1995. Odločilni pogovor o oblikovanju kapelice je potekal 5. 1. 1989 pri diecezanskem škofu dr. Egonu Kapellariju, na katerem so bili prisotni dr. Mairitsch, prof. dr. Woschitz in umetnik Ernst Fuchs. Na pogovoru je bil diecezanskemu škofu predstavljen teološki in umetniški koncept. V nadaljevanju tega pogovora je škof podal svoje privoljenje za uresničitev tega dela, pod pogojem, da se oblikuje oltar. Na začetku julija 1989 je

tudi pristojni Deželni konservatorij Deželnega spomeniškega varstva pod vodstvom gospe HR dr. Elisabethe Reichmann podal soglasje za umetniško oblikovanje kapelice s strani prof. Fuchsa in tako so že poleti 1989 stekla rekonstrukcijska dela in končano je bilo polaganje marmornih tal, ki jih je oblikoval prof. Fuchs. Kmalu je bilo jasno, da roka za dokončanje kapelice ne bo mogoče izpolniti, po eni strani zaradi njegove slikarske tehnike, lazurnega slikanja, posledica katerega je dolgo sušenje slik, a tudi zaradi dejstva, da se je prof. Fuchs zaradi različnih drugih nujnih naročil v Celovcu lahko zadržal le kratek čas. Vendarle je delal brezplačno in je moral v preostalem času „zaslužiti“. Prof. E. Fuchs je kapelico že od začetka zaradi osrednje teme slik poimenoval „Apokaliptična kapelica“. Pogovorno pa se je prijelo splošno ime „Fuchsova kapelica“. Kapelica je zagotovo največje in najpomembnejše delo prof. Fuchsa in časovno spada v njegovo zadnje ustvarjalno obdobje, ki ga v primerjavi z zgodnejšim obdobjem (z grafičnimi deli, manjšimi oljnimi slikami) odlikujejo vpadljivo svetle in robato naslikane oljne slike. Želja oblikovanja je bila, da bi bili oljne slike in prostor povezani drug v drugega in enotno oblikovani. Na podlagi uporabljene lazurne tehnike (slikanja v plasteh) niso dobile prostorskega učinka le velikofigurne podobe, temveč slike dvigujejo prostor in mu tako dajejo nov prostorski učinek. Pri opazovalcu zato pride do izraza pripovedna teologija slik. Slike same začnejo pripovedovati o najpomembnejših temah Apokalipse. Na tem mestu želimo opozoriti na tri predavanja prof. Woschitza v okviru župnijskega izobraževalnega inštituta v januarju 2011, na katerih želi približati teme slik v kapelici. V povprečju so prebivalci nad kapelico navdušeni. Nasprotniki fantastičnega realizma pa jo gledajo s kritičnimi očmi, a vendarle povsem sprejemajo oltar iz čistega stekla in okrašen s kristali Swarovski ter ambo in tudi strogo geometrično ohranjena marmorna tla. Dokončno mnenje o kapelici pa se bo verjetno izkristaliziralo šele po preteku nekaj desetletij. Kapelica je dejansko, kot je ugotovil prof. Lötsch v svojem govoru ob blagoslovu kapelice, veliko darilo mestni župniji, mestu Celovec in tudi Deželi avstrijski Koroški.

Odpiralni čas:
ponedeljek–sobota:
od 9. do 12. ure

Vodeni ogledi za skupine:
ob 9.30, 10.30, 11.30,
14.00 in 15.00

Nedelje in prazniki:
vodeni ogledi ob 14.00 in 15.00

Prispevek za vzdrževanje cerkve in kapelice:
5 € na osebo; 4 € na osebo za skupine, 1 € na šoljca; otroci do 6 let brezplačno